

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
دانشکده بهداشت
گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
طرح درس
🌀🌀🌀🌀🌀🌀🌀🌀

عنوان درس: برنامه ملی مبارزه با بیماریهای واگیر

مخاطبان: دانشجویان ترم چهارم کارشناسی بهداشت عمومی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

درس پیش نیاز: ندارد

زمان ارائه درس: دوشنبه ها ساعت ۱۴-۱۶

نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۶

مدرس:

دکتر فاطمه رجعتی (استادپار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

سهام استاد: ۲ واحد نظری

اهداف کلی:

آشنایی با بیماری های مهمی که از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای آنها مبارزه در سطح ملی تدوین و در دست اجراست و آشنایی با روشهای عملی مبارزه با این بیماریها

شرح درس:

دانشجویان با مبارزه کنترل و ریشه کنی بیماری های واگیر به لحاظ نظری و عملی آشنا می شوند و وظایف مورد نظر در آن زمینه را یاد می گیرند.

اهداف کلی جلسات: (هر جلسه یک هدف)

۱. اصول و اهداف مراقبت بیماریها، تهیه گزارش دهی تجزیه و تحلیل اقدامات مداخله ای
۲. بیماری ایدز اهمیت آن، گروههای هدف، استراتژیها مشاوره داوطلبانه کاهش آسیب، شرح وظایف ارگانها
۳. بیماریهای آمیزشی سندرمها- درمان راههای انتقال و پیشگیری- مراحل آموزش و مشاوره دستور العمل استفاده از کاندوم
۴. اهمیت بیماری سل میزان مورد انتظار سل و HIV استراتژی DTS سل مقاوم به درمان مشارکت مردمی
۵. اهمیت ریشه کنی فلج اطفال مراقبت فلج شل حاد شاخصها در کشور و استان
۶. اهمیت سرخک و سرخچه برنامه های حذف تعاریف نحوه برخورد به مورد مشکوک
۷. اهمیت مننژیت انواع- گزارش دهی
۸. انواع عوارض واکسیناسیون چگونگی گزارشدهی (فوری، غیرفوری)
۹. اهمیت بیماریهای نو پدید(سارس، جنون گاوی- آنفولانزای پرندگان) اقدامات پیشگیری
۱۰. اهمیت بیماری های اسهالی، ارزیابی وبا، تشخیص و درمان، شاخص نمونه گیری
۱۱. اهمیت بیماری تب مالت تشخیص و درمان، اقدامات پیشگیری
۱۲. اهمیت بیماری هاری و نحوه مراقبت از آن
۱۳. اهمیت تبههای خونریزی دهنده تشخیص مراحل بالینی تعاریف مشکوک محتمل قطعی اقدامات پیشگیری

۱۴. اهمیت بیماری سالک اقدامات پیشگیری

۱۵. اهمیت بیماری شیستوزومیازیس

۱۶. مراقبت از بیماری ایبولا

اهداف جلسات به تفکیک هر جلسه:

اهداف اختصاصی:

۱- سیستم مراقبت بیماریها ی واگیر

دانشجو باید بتواند:

- تعریف، اصول و اهداف مراقبت بیماریها را بیان کند.
- شیوه گزارشهای بیماریها را شرح دهد.
- ویژگی های یک سیستم مراقبتی موثر را بازگو کند.
- چگونگی تجزیه و تحلیل اطلاعات را توضیح دهد.
- مثالهایی از اقدامات مداخله ای را بیان نماید.
- نظام مراقبت بیماری ها در ایران را بشناسد.

۲- مراقبت از بیماری HIV / AIDS

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت بیماریهای ایدز را شرح دهد.
- ساختمان ویروس راههای انتقال، تشخیص و مراحل بالینی بیماری را توضیح دهد.
- گروههای هدف برنامه کنترل ایدز را بیان کند.
- استراتژیهای پیشگیری و کنترل ایدز را توضیح دهد.
- مشاوره و آزمایش داوطلبانه را شرح دهد.
- ارتباط ایدز، اعتیاد و استراتژی کاهش آسیب را مفصلاً بیان کند.
- شرح وظایف دانشگاه علوم پزشکی را توضیح دهد.
- شرح وظایف سایر ارگانها درباره HIV/AIDS را شرح دهد.
- استراتژی پیشگیری از انتقال ویروس در افراد ارائه دهنده خدمات بهداشتی درمانی را مفصلاً توضیح دهد.

۳- بیماریهای آمیزشی

دانشجو باید بتواند:

- بیماریهای آمیزشی و عوارض آن را توضیح دهد.
- سندرمهای آمیزشی و درمان آن را شرح دهد.
- راههای انتقال و پیشگیری بیماریهای آمیزشی را بیان نماید.
- مراحل آموزش و مشاوره بیماران آمیزشی را توضیح دهد.
- دستورالعمل استفاده از کاندوم را توضیح دهد.

۴- مراقبت و کنترل بیماری سل

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت بیماری سل را توضیح دهد.
- وضعیت بیماری در جهان، منطقه، کشور و استان را شرح دهد.
- میزان بروز مورد انتظار سل و انواع سل در کشور را توضیح دهد.
- عفونت همزمان سل و HIV را شرح دهد.
- انواع بیماری سل را بیان نماید.
- استراتژی dots را مفصلاً توضیح دهد.
- تعاریف مرتبط با سل را شرح دهد.
- اهمیت جلب مشارکت مردم و ارگانها در کنترل سل را شرح دهد.

۵- بیماری فلج اطفال و دستور العمل آن را شرح دهد.

دانشجو باید بتواند:

- استراتژیهای ریشه کنی فلج را شرح دهد.
- مراقبت فلج شل حاد را مفصلاً توضیح دهد.
- استراتژیهای آزمایشگاهی در ریشه کنی فلج اطفال را شرح دهد.
- شاخصهای مراقبت فلج سل حاد را بیان نماید.
- وضعیت شاخصها در کشور و استان را توضیح دهد.

۶-مراقبت از بیماری سرخک و سرخچه

دانشجو باید بتواند:

- وضعیت کنترل بیماری سرخک و سرخچه در جهان را توضیح دهد.
- وضعیت کشور ایران در برنامه های کنترل سرخک و سرخچه را شرح دهد.
- موارد مشکوک و قطعی سرخک را توضیح دهد.
- اقداماتی که پس از مواجهه با فرد مشکوک به سرخک لازم است انجام شود توضیح دهد.
- مقایسه آمار سرخک قبل و بعد از انجام ایمن سازی گسترده را شرح دهد.

۷- مراقبت از بیماری مننژیت

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت بیماری مننژیت را شرح دهد.
- انواع مننژیت را توضیح دهد.
- تعاریف مشکوک محتمل و قطعی مننژیت را بیان نماید.
- شرایط استفاده از واکسن های دوگانه و چهار گانه مننژیت را توضیح دهد.

۸- مراقبت از عوارض واکسیناسیون

دانشجو باید بتواند:

- عوارض فوری واکسیناسیون را شرح دهد.
- عوارض غیر فوری واکسیناسیون را شرح دهد.
- چگونگی ثبت و گزارشدهی عوارض واکسیناسیون را بیان نماید.

۹- بیماریهای نوپدید سارس، جنون گاوی، آنفلوآنزای پرندگان

دانشجو باید بتواند:

- راههای انتقال سه بیماری را توضیح دهد.
- وضعیت سه بیماری را در جهان و منطقه شرح دهد.
- اقدامات پیشگیری و کنترل سه بیماری را بیان نماید.

۱۰- بیماریهای اسهالی، ارزیابی و درمان

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت بیماری اسهالی و انواع آن را توضیح دهد.
- اهمیت بیماری وبا را شرح دهد.
- عامل بیماری وبا و ۵ سرورگروپهای متفاوت آن را بیان کند.
- انواع تظاهرات بالینی وبا (پنهان، خفیف و شدید) را توضیح دهد.
- تشخیص بیماری وبا را شرح دهد.
- شاخص نمونه گیری التور را شرح دهد.
- اقدامات پیشگیری و کنترل وبا را توضیح دهد.
- ارزیابی بیمار اسهالی و درمان آن را شرح دهد.

۱۱- بیماریهای قابل انتقال بین انسان و حیوان (تب مالت،)

دانشجو باید قادر باشد در مورد تب مالت:

- اهمیت بیماری و راههای انتقال آن را توضیح دهد.
- علائم بالینی، تشخیص و درمان را شرح دهد.
- اقدامات پیشگیری و کنترل تب مالت و نقش سازمانها را بیان نماید.

۱۲- مراقبت از بیماری هاری

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت بیماری هاری را شرح دهد.
- واکسیناسیون قبل از مواجهه را توضیح دهد.
- اقدامات پس از مواجهه (حیوان گزیده) را مفصلاً توضیح دهد.
- نحوه ثبت دفتر هاری را بیان نماید.

۱۳- مراقبت از تب خونریزی دهنده

دانشجو باید بتواند:

- انواع تب های خونریزی دهنده را شرح دهد.
- اهمیت تب خونریزی دهنده CCHF را توضیح دهد.
- وضعیت تب خونریزی دهنده CCHF در کشور ایران را بیان نماید.
- تظاهرات بالینی تب خونریزی دهنده CCHF را شرح دهد.
- مورد مشکوک، محتمل و قطعی تب خونریزی را بیان نماید.
- اقدامات پیشگیری از CCHF را توضیح دهد.
- اقداماتی که در صورت مواجهه با فرد مشکوک به تب خونریزی دهنده لازم است انجام دهد بیان نماید.

۱۴- مراقبت از بیماری سالک

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت بیماری سالک در کشور و استان را شرح دهد.
- اقدامات پیشگیری و کنترل سالک و وظایف ارگانها را توضیح دهد.
- استراتژیهای کنترل مالاریا را شرح دهد.
- مراقبت مالاریا را توضیح دهد.

۱۵- مراقبت از شیستوزومیازیس

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت نقش ید در بدن را توضیح دهد.
- عوارض ناشی از کمبود ید را شرح دهد.
- اقدامات پیشگیری از کمبود ید را بیان نماید.

۱۶- مراقبت از بیماری ابولا

دانشجو باید بتواند

- اهمیت بیماری را شرح دهد
- راههای انتقال را بداند
- پیشگیری از بیماری را بشناسد.

منابع و رفرنس های درس

- آخرین دستورالعملهای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در مورد بیماریها، راهنمای مراقبت بیماریهای واگیر
- راهنمای آموزشی HIV / AIDS و بیماریهای آمیزشی ویژه کاردانی و کارشناسی (مرکز مدیریت بیماریها)
- آیین نامه آموزشی مراقبت بیماریهای واگیر (WHO)
- اصول مبارزه با سل دکتر قانع شیراز

ریفرنس ها و منابع آزاد برای مطالعه

دستورالعمل سازمان جهانی بهداشت

روش تدریس: «سخنرانی تعاملی، کار عملی و بحث گروهی و مباحثه» و آموزش مجازی به شکل غیر حضوری

رسانه های کمک آموزشی: «ویدیو پروژکتور، رسانه های مجازی»، تلگرام در صورت لزوم، تخته وایت برد، و کامپیوتر مجهز به بلند گو یا هدفون

برای کلاس های مجازی «

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون	آزمون
۱۶-۱۴	هر جلسه کلاس	۴	پرسش و پاسخ، انجام تکالیف محوه و آزمون های کلاسی	تکالیف کلاسی و آزمون میان دوره
۱۶-۱۴	۹۵/۸/۲۱	۳ نمره	آزمون کتبی	آزمون نیم ترم

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در فعالیت های یاددهی- یادگیری مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی و کوییز ها را داشته باشند.
- ۴- از منابع علمی و کتب معرفی شده و سایت ها و مقالات مرتبط استفاده کنند.
- ۵- به موقع از سامانه LMS محتوای درس جلسات مجازی را دانلود نموده و مطالب را مطالعه کنند.
- ۶- در آزمون نیم ترم در تاریخ تعیین شده حاضر شود.

جدول زمانبندی درس

روز و ساعت جلسه: دوشنبه ها ساعت (۱۶-۱۴) کلاس شماره ۷

جلسه	تاریخ	موضوع درس	مدرس	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی
۱	۹۵/۶/۲۲	اصول و اهداف مراقبت بیماریها، تهیه گزارش دهی تجزیه و تحلیل اقدامات مداخله ای	دکتر فاطمه رجعتی	سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۲	۹۵/۶/۲۹	بیماری ایدز اهمیت آن، گروههای هدف، استراتژیها مشاوره داوطلبانه کاهش آسیب، شرح وظایف ارگانها	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۳	۹۵/۷/۶	بیماریهای آمیزشی سندرمها- درمان راههای انتقال و پیشگیری- مراحل آموزش و مشاوره دستور العمل استفاده از کاندوم	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر نرم افزار Story line سامانه LMS
۴	۹۵/۷/۱۳	اهمیت بیماری سل میزان مورد انتظار سل و HIV استراتژی DTS سل مقاوم به درمان مشارکت مردمی	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۵	۹۵/۷/۲۰	اهمیت ریشه کنی فلج اطفال مراقبت فلج شل حاد شاخصها در کشور و استان	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، سامانه LMS
۶	۹۵/۷/۲۷	اهمیت سرخک و سرخجه برنامه های حذف تعاریف نحوه برخورد به مورد مشکوک	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۷	۹۵/۸/۴	اهمیت مننژیت انواع- گزارش دهی	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر نرم افزار Story Line سامانه LMS
۸	۹۵/۸/۱۱	انواع عوارض واکسیناسیون چگونگی گزارشدهی (فوری، غیرفوری)	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۹	۹۵/۸/۱۸	اهمیت بیماریهای نو پدید(سارس، جنون گاوی- آنفولانزای پرندگان) اقدامات پیشگیری	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۰	۹۵/۸/۲۵	اهمیت بیماری های اسهالی، ارزیابی وبه، تشخیص و درمان، شاخص نمونه گیری	دکتر فاطمه رجعتی	آزمون نیم ترم بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، نرم افزار و LMS سامانه
۱۱	۹۵/۹/۲	اهمیت بیماری تب مالت تشخیص و درمان، اقدامات پیشگیری	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۲	۹۵/۹/۹	اهمیت بیماری هاری و نحوه مراقبت از آن	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۳	۹۵/۹/۱۶	اهمیت تبهای خونریزی دهنده تشخیص مراحل بالینی تعاریف مشکوک محتمل قطعی اقدامات پیشگیری	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۴	۹۵/۹/۲۳	اهمیت بیماری سالک اقدامات پیشگیری	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد

کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	دکتر فاطمه رجعتی	اهمیت بیماری شیستوزومیازیس	۹۵/۱۰/۳۰	۱۵
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	دکتر فاطمه رجعتی	مراقبت از بیماری ایبولا	۹۵/۱۱/۷	۱۶